

Odgovori na vaša pitanja

U nastavku objavljujemo izbor odgovora na vaša pitanja našim savjetnicima primljena u prethodnom mjesecu. Vjerujemo da će i ostalim čitateljima biti korisni i pomoći u otklanjanju mogućih dilema s kojima se susreću u svojem radu.

NAKNADA SUCU NA ŠKOLSKIM SPORTSKIM NATJECANJIMA

Pitanje: *Može li škola obračunati isplatiti naknadu sportskom sucu (suđenje utakmice na županijskom natjecanju učenika) ako osigura njegov dokaz statusa sportskog suca, a isti je u radnom odnosu u drugoj ustanovi?*

Odgovor: Ako sportskom sucu isplaćujete naknadu za suđenje na utakmici na županijskom natjecanju učenika, takva se naknada smatra drugim dohotkom suca i podliježe oporezivanju porezom na dohodak. Na naknadu se, sukladno odredbama članka 209. stavka 1. točke 8. Zakona o doprinosima (Nar. nov., br.84/08. – 33/23.) ne obračunavaju i ne plaćaju doprinosi za obvezna osiguranja. Radi primjene izuzeća od plaćanja doprinosa isplatiatelj naknade mora osigurati dokaz. Prema odredbama članka 228. Pravilnika o doprinosima (Nar. nov., br. 2/09. – 43/23.), dokaz su službeni podaci isplatiatelja naknade da je riječ o naknadi za sudjelovanje na natjecanjima amaterskih sportskih klubova koja se održavaju u skladu s aktom o sustavu natjecanja određenoga nacionalnog sportskog saveza, na natjecanjima učeničkih i studentskih sportskih klubova te na međunarodnim natjecanjima tih klubova i nacionalnih selekcija koja se, u skladu s propisima o športu, održavaju u Republici Hrvatskoj.

NEOPOREZIVE NAKNADE ZA PRIJEVOZ U JLS

Pitanje: *U kolektivnom ugovoru JLS se pravo na naknadu troškova prijevoza utvrđuje:*

- **za međumjesni prijevoz** – u visini najniže cijene mjesečne karte za određenu relaciju na način da se ista preračunava u cijenu koštanja pojedinačnog dolaska na posao i odlaska s posla te pravo na mjesni prijevoz u visini cijene mjesečne karte javnog gradskog prijevoza za mjesni prijevoz
- **za mjesni prijevoz** – u visini cijene mjesečne karte javnog gradskog prijevoza za mjesni prijevoz.

Naknada za prijevoz na posao i s posla umanjuje sukladno danima kada radnik nije radio i kada je koristio službeni automobil za odlazak ili dolazak s posla o čemu se vode odgovarajuće evidencije.

Mogu li se navedene naknade isplaćivati neoporezivo?

Odgovor: Pravo radnika na naknadu troškova prijevoza na posao i s posla u izvorima radnog prava (u vašem slučaju pravo se uređuje u kolektivnom ugovoru) i u poreznim propisima ne mora biti uređeno na istovjetan način.

Ako je pojedino materijalno pravo radnika u izvorima radnoga prava ugovoreno u većem opsegu od neoporezivog prava,

utvrđenog poreznim propisima, razlika koja premašuje neoporezivo pravo, u poreznom se smislu smatra plaćom radnika pa je poslodavac obavezan na oporezivi iznos obračunati doprinose, porez na dohodak i prirez. Ako je, pak, u izvoru radnoga prava pojedino materijalno pravo radnika utvrđeno u manjem opsegu od neoporezivog prava, tada ukupni iznos koji se isplaćuje radniku ne podliježe oporezivanju.

Odredbe Pravilnika o porezu na dohodak (Nar. nov., br., 10/17. – 1/23, i 3/23. – ispravak) pravo na isplatu neoporezive naknade troškova prijevoza na posao i s posla mjesnim i međumjesnim javnim prijevozom uređuju na sljedeći način:

- prema odredbama članka 7. stavka 2. točke 30. Pravilnika o porezu, naknada troškova dolaska na posao i povratka s posla međumjesnim javnim prijevozom nadoknađuje se u visini stvarnih izdataka, prema cijeni mjesečne odnosno pojedinačne prijevozne karte odnosno do visine cijene mjesečne odnosno pojedinačne prijevozne karte. Ako radnik mora sa stanice međumjesnog javnog prijevoza koristiti i mjesni prijevoz, stvarni izdaci utvrđuju se u visini troškova mjesnog i međumjesnoga javnoga prijevoza odnosno do visine stvarnih izdataka utvrđenih u visini troškova mjesnog i međumjesnoga javnoga prijevoza.
- troškovi mjesnog prijevoza, prema članku 7. stavku 2. točki 29. Pravilnika o porezu na dohodak, nadoknađuju se u visini stvarnih izdataka prema cijeni mjesečne odnosno pojedinačne prijevozne karte odnosno do visine cijene mjesečne odnosno pojedinačne prijevozne karte. Ako na određenom području odnosno udaljenosti nema organiziranog prijevoza, naknada troškova prijevoza na posao i s posla utvrđuje se u visini cijene prijevoza koja je utvrđena na približno jednakim udaljenostima na kojima je organiziran prijevoz odnosno do visine cijene prijevoza koja je utvrđena na približno jednakim udaljenostima na kojima je organiziran prijevoz.

Pravilnik o porezu na dohodak, kao uvjet za neoporezivo nadoknađivanje troškova prijevoza za dolazak na posao i povratak s posla, ne propisuje obvezu radnika da kupljenom pojedinačnom odnosno mjesečnom kartom dokazuje stvarno nastale prijevozne troškove za dolazak na posao i povratak s posla. Naime, prema odredbama članka 8. stavka 3. Pravilnika o porezu na dohodak, radi priznavanja neoporezivih iznosa naknada troškova prijevoza odnosno dokazivanja stvarnih (nastalih) izdataka, vjerodostojnom ispravom smatraju se i javno objavljeni odnosno dostupni cjenici ovlaštenih prijevoznika koje su poslodavci radi priznavanja neoporezivih iznosa obvezni osigurati i čuvati u svojim službenim evidencijama. Dakle, poslodavac može s mrežne stranice prijevoznika izlistati cjenik iz kojega je vidljiva cijena pojedinačne odnosno mjesečne karte na pojedinoj relaciji i

na temelju takve dokumentacije neoporezivo nadoknaditi radniku troškove prijevoza. Napominjemo da je Ministarstvo financija, Središnji ured Porezne uprave stajališta (vidjeti mišljenje: kl: 121-05/06-01/15, ur. br. 513-07-21-01/06-2 od 9. 10. 2006. godine) da“*ni potvrdu o cijeni prijevoznih karata nije potrebno prilagati ako se radi o mjesnom javnom prijevozu na posao i s posla i kada je cijena mjesečnih ili pojedinačnih karata za prijevoz općepoznata.....*“

Nadalje, prema stajalištu Ministarstva financija, Središnjeg ureda Porezne uprave, klasa: 410-01/16-01/2725, ur. br. 513-07-21-01/17-2 od 25.01.2017. ...“*u slučaju kada na području na kojem se vrši prijevoz na posao i s posla prometuje više prijevoznika, isplata naknade troškova prijevoza ne smatra se oporezivim primitkom do visine cijene mjesečne odnosno pojedinačne prijevozne karte onog prijevoznika čiju uslugu prijevoza radnik koristi uz uvjet da su o istom osigurane vjerodostojne isprave, neovisno o tome što na tom području prometuje i prijevoznik čiji je trošak prijevoza povoljniji.*“

Iako se, dakle, prema navedenom stajalištu, za porezne svrhe, u slučaju postojanja više prijevoznika na istoj relaciji radniku može neoporezivo nadoknaditi i nastali trošak prijevoza koji na toj relaciji nije najjeftiniji, poslodavac može u izvornima radnog prava utvrditi da, u slučaju postojanja više prijevoznika na istoj relaciji, radniku nadoknađuje trošak onoga prijevoznika čija je cijena karte najpovoljnija (dakle, na način kako i vi utvrđujete u svojem kolektivnom ugovoru). To samo znači da je u kolektivnom ugovoru pravo radnika na nadoknađivanje troška prijevoza na posao i s posla utvrđeno u manjem opsegu od neoporezivog prava (propisanog Pravilnikom o porezu na dohodak).

Nadalje, prema odredbama članka 7. stavka 33. Pravilnika, pravo radnika na neoporezivo nadoknađivanje troškova prijevoza na posao i s posla međumjesnim i mjesnim javnim prijevozom (prema cijeni mjesečne odnosno pojedinačne prijevozne karte) ne odnose se na isplate radnicima koji cijeli mjesec nisu radili odnosno koji su cijeli mjesec proveli na bolovanju ili plaćenom odnosno neplaćenom dopustu ili su cijeli mjesec radili na izdvojenom mjestu rada.

Dakle, Pravilnik o porezu na dohodak propisuje pravo poslodavcu da neoporezivo nadoknadi radniku trošak prijevoza na posao i s posla mjesnim i/ili međumjesnim prijevozom i u situaciji kada je radnik makar jedan dan bio na poslu. Kako se prema odredbama vašega kolektivnoga ugovora pravo radnika na naknadu troška prijevoza umanjuje za sve dane kada nije bio na poslu, proizlazi da je naknada koju isplaćujete radniku u cijelosti neoporeziva.

Ako se iznos naknade troškova prijevoza na posao i s posla umanjuje i za dane kada je radnik koristio službeni automobil za odlazak ili dolazak na posao (kada se, dakle, službeni automobil koristio u privatne svrhe pa se po toj osnovi mora obračunati plaća radnika u naravi). Skrećemo pažnju da prema stajalištu Ministarstva financija, Središnjeg ureda Porezne uprave, klasa: 121-05/06-01/15, ur. br. 513-07-21-01/06-2 od 9. 10. 2006. godine, poslodavac i u tom slučaju može radniku neoporezivo isplatiti naknadu troškova prijevoza na posao i s posla, bez obzira na činjenicu da radnik ima na upotrebi službeni automobil koji koristi i za privatne potrebe, a po kojoj osnovi mu se utvrđuje i oporezuje primitak (plaća) u naravi.

OBVEZNI DOPRINOSI

Pitanje 1: *Je li potrebno obračunavati doprinos za obvezno zdravstveno osiguranje u slučaju kad poslodavac upućuje zaposlenog na službeni put u Veliku Britaniju?*

Odgovor: povlačenjem Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije, zaključen je Sporazum o trgovini i suradnji između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju, s jedne strane, i Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske, s druge strane (SL L 149, 30.4.2021.).

Sastavni dio navedenog Sporazuma je Protokol o koordinaciji socijalne sigurnosti prema kojemu osigurane osobe Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje za vrijeme privremenog boravka na području UK mogu koristiti Europske kartice zdravstvenog osiguranja izdane od strane HZZO-a.

Navedeno podrazumijeva da se prilikom službenog putovanja u Veliku Britaniju ne plaća poseban doprinos za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu.

Pitanje 2: *Djelatnik je podnio zahtjev za odlazak u mirovinu s 01.04.2023. godine, ali obnaša dužnost direktora. Da li kao direktor i dalje mora uplatiti doprinose na poduzetničku plaću tj. ako će mirovina biti manja od iznosa na koji se plaćaju doprinosi za poduzetničku plaću?*

Odgovor: Pretpostavljamo da osoba odlazi u mirovinu i nakon odlaska u mirovinu neće zasnovati radni odnos do polovice punoga radnoga vremena (bilo u društvu u kojemu je član uprave ili kod nekog drugog poslodavca). Budući da je navedena osoba član uprave društva, skrećemo Vam pažnju da u toj situaciji ne može ostvariti pravo na isplatu mirovine. Naime, u trenutku odlaska u mirovinu, osoba postaje korisnik prava iz mirovinskog osiguranja i nema više status osigurane osobe, a članak 12. Zakona o mirovinskom osiguranju (Nar. nov., br. 157/13. – 119/22.) izriječno propisuje da se član uprave koji nije osiguran po drugoj osnovi, mora osigurati po osnovi činjenice da je član uprave trgovačkog društva. U tom slučaju mora sam, kao samostalni obveznik plaćanja doprinosa, mjesečno uplaćivati doprinos za mirovinsko osiguranje (po stopi od 20 %, odnosno po stopi od 15 % i 5 % ako je bio osiguran u oba mirovinska stupa) i doprinos za obvezno zdravstveno osiguranje po stopi od 16,5 % na osnovicu koju čini prosječna mjesečna bruto plaća u Republici Hrvatskoj za razdoblje siječanj – kolovoz prethodne godine (osnovica za 2023. godinu iznosi 1.367,18 eura). Budući da gubitkom statusa osigurane osobe po osnovi radnog odnosa postaje osiguranik po osnovi činjenice da je član uprave trgovačkog društva, isplata mirovine mu se obustavlja (sukladno odredbi članka 99. stavka 1. Zakona o mirovinskom osiguranju). Navedeni problem se može riješiti na dva načina:

- brisanjem statusa člana uprave u sudskom registru, nakon čega nema zapreke za isplatu mirovine ili
- zasnivanjem radnoga odnosa s nepunim radnim vremenom (nepuno radno vrijeme tada treba biti barem jedan sat tjedno, a radni odnos s nepunim radnim vremenom se može nastaviti kod istoga poslodavca ili se može zasnovati kod nekog drugog poslodavca). U navedenom slučaju osoba ima status osigurane osobe po osnovi radnoga odnosa pa se ne mora osigurati kao član uprave trgovačkog

društva, a isplata mirovine joj se ne obustavlja (prema odredbama članka 99. stavka 3. Zakona o mirovinskom osiguranju, umirovljeniku koji radi do polovice punoga radnoga vremena mirovina se iznimno ne obustavlja). U tom se slučaju za umirovljenika koji radi do polovice punoga radnoga vremena a istovremeno je član uprave, prema odredbama članka 187.c stavka 2. Zakona o doprinosima (Nar. nov., br. 84/08. – 33/23.) ne utvrđuje niti godišnja osnovica za plaćanje doprinosa po osnovi članka uprave.

PAUŠALNA NOVČANA NAKNADA ZA PREHRANU U TOKU RADA

Pitanje: Je li u skladu s Pravilnikom donošenje odluke čelnika kojom bi se pravo na novčanu paušalnu naknadu za podmirivanje troškova prehrane vezivalo uz broj dana provedenih na radnom mjestu, odnosno ukoliko je radnik na bolovanju ili koristi godišnji odmor, da mu ne pripada pravo na naknadu troškova prehrane za te dane?

Odgovor: Pravilnik o porezu na dohodak (Nar. nov., br. 10/17, – 1/23. i 3/23. – ispravak) propisuje sljedeće uvjete za neoporezivu isplatu novčane paušalne naknade za podmirivanje troškova prehrane:

- članak 7. stavak 2. točka 34. i članak 7. stavak 43. Pravilnika – novčana paušalna naknada iznosi najviše do 66,37 eura mjesečno (odnosno do 796,44 eura godišnje). Iz navedene odredbe proizlazi da se pravo na neoporezivu isplatu ove naknade ostvaruje samo za one mjesece u kojemu je radnik u radnom odnosu kod poslodavca
- članak 7. stavak 43. Pravilnika – novčana paušalna naknada se ne može isplaćivati za više mjeseci unaprijed, ali može za više prethodnih mjeseci istoga poreznog razdoblja (na primjer, u mjesecu travnju 2023. godine neoporezivo se mogu isplatiti neisplaćene paušalne naknade za razdoblje siječanj – ožujak 2023. godine i naknada za travanj 2023. godine – ukupno do 265,48 eura)
- članak 92. stavak 2. točka 5.5. Pravilnika – novčana paušalna naknada se ne može isplatiti u gotovini, već se treba isplatiti na radnikov račun za plaćanje.

Pravilnik o porezu na dohodak propisuje, dakle, prethodno navedene uvjete za neoporezivu isplatu novčane paušalne naknade za podmirivanje troškova prehrane, a hoće li poslodavac i pod kojim uvjetima navedene troškove nadoknaditi radniku, utvrđuje se u izvorima radnog prava koji obvezuju poslodavca (u kolektivnom ugovoru, u ugovoru o radu, u pravilniku o radu, odluci čelnika, i sl.).

Iako to nije uvjet za neoporezivu isplatu, nema zapreke da se pravo na isplatu paušalne novčane naknade za podmirivanje troškova prehrane veže uz prisutnost radnika na radnom mjestu. Dakle, čelnik može odlukom utvrditi da se pravo na isplatu novčane paušalne naknade ostvaruje za dane provedene na radu, a ne i za dane godišnjeg odmora, privremene spriječenosti za rad zbog bolesti, korištenja roditeljskog, oćinskog i roditeljskog dopusta i sl.

NEOPOREZIVA NAGRADA ZA POBJEDU NA RASPISANOM NATJEČAJU

Pitanje: Fakultet je raspisa natječaj za najbolji slogan na koji su se mogli prijaviti svi pod jednakim uvjetima. Možemo li mi isplatiti neoporezivu nagradu prema članku 8. st 6 Zakona o porezu na dohodak?

Odgovor: člankom 8. stavkom 2. točkom 6. Zakona o porezu na dohodak (Nar. nov., br. 115/16. – 151/22.) propisano je da se primici ostvareni na nagradnim natječajima ili natjecanjima, raspisanima pod jednakim uvjetima uz mogućnost sudjelovanja svih osoba i igrama na sreću prema posebnom zakonu, ne smatraju dohotkom. Nagrade se, u navedenom slučaju, smatraju primicima za koje se ne pružaju tržišne pro tu usluge pa stoga ne podliježu oporezivanju.

Dakle, ako je na javnom natječaju raspisana nagrada za najbolji slogan, isplaćeni iznos nagrade ne smatra se, u smislu Zakona o porezu na dohodak, dohotkom fizičke osobe pa stoga ne podliježe oporezivanju.

Napominjemo da se na navedeni način izjasnilo i Ministarstvo financija, Središnji ured Porezne uprave, u stajalištu: klasa: 410-01/17-01/124, ur. br. 513-07-21-01/17-2 od 18. travnja 2017. godine.

RETROAKTIVNI OBRAČUN PLAĆA ZA PREKOVREMENI RAD I RAD U NERADNE DANE

Pitanje: Kako napraviti obračun plaće za uvećanja po osnovi prekovremenog rada/rad subotom i nedjeljom za period unazad 5. godina. Radi se o naknadno utvrđenom radu koji nije bio isplaćen kao prekovremeni i nisu obračunata uvećanja za rad subotom i nedjeljom?

Odgovor: Iz upita nije jasno radite li obračun razlike plaće (jer pri isplati plaća za protekle mjesece nisu obračunani svi dodaci na plaću) na temelju sudske presude ili na temelju naknadno utvrđene pogreške ispravljate obračun plaće, bez da je radnik svoje potraživanje zahtijevao sudskim putem. O navedenoj činjenici ovisi obračun poreza na dohodak, jer odredbe Zakona o porezu na dohodak (Nar. nov., br. 115/16. – 151/22.) propisuju drugačiji način obračuna poreza na dohodak ako se plaće, ostvarene u proteklim poreznim razdobljima, isplaćuju na temelju sudske presude, nagodbe postignute u tijeku sudske postupka, nagodbe sklopljene s nadležnim državnim odvjetništvom u postupcima za mirno rješavanje spora, nagodbe sklopljene u postupku mirenja u individualnim radnim sporovima odnosno u postupcima pred nadležnim službeničkim sudovima u odnosu na plaće koje se isplaćuju na temelju izvansudske nagodbe. Pretpostavljamo da ispravljate obračune plaća bez utuženja, tj. da se razlike plaća zbog naknadno utvrđenih pogrešaka isplaćuju na temelju izvansudske nagodbe s radnicima. U navedenom slučaju se doprinosi obračunavaju prema propisima koji su bili na snazi kada su navedene razlike trebale biti uključene u mjesečne plaće i isplaćene radnicima (po stopama koje su u to vrijeme bile na snazi), a porez na dohodak se, sukladno odredbi članka 24. stavka 1. Zakona o porezu na dohodak obračunava po propisima koji su na snazi na dan isplate utvrđenih razlika plaća. Porezna osnovica, za primjenu propisanih poreznih stopa, u navedenom se slučaju utvrđuje ku-

muliranjem svih isplata primitaka po osnovi nesamostalnoga rada u tijeku istoga mjeseca (svih razlika plaća), uključujući i redovnu isplatu plaće u tom mjesecu, uz korištenje samo jednog mjesečnog osobnog odbitka. U obrascu JOPPD razliku plaće obračunanu za svaki pojedini mjesec treba iskazati u zasebnom retku, uz navođenje razdoblja, tj. mjeseca u određenoj godini za koju se razlika obračunava (zbog pravilnog obračuna zateznih kamata zbog nepravovremeno uplaćenih javnih davanja). Ako pri isplati plaće u proteklim mjesecima prekovremeni sati nisu iskazani u obrascu JOPPD pod 10. – Ukupni sati rada prema kojima se radi obračun, treba ih iskazati u obrascu JOPPD pri isplati obračunanih razlika plaće i to za svaki pojedini mjesec za koji se naknadno obračunava razlika plaće. Na primjer, ako su redovni sati rada određenog mjeseca iznosili 160 sati, a radnik je radio prekovremeno 32 sata, pri isplati plaće za taj mjesec u polju 10. JOPPD obrasca je trebalo upisati 192 sata. Međutim, ako je pod sati rada upisano 160 sati, u obračunu razlike plaće u polje 10. obrasca JOPPD treba upisati neiskazane prekovremene sate, tj. treba upisati 32 sata. Da su prekovremeni sati pri isplati plaće iskazani u obrascu JOPPD (tj. da je u navedenom primjeru u polje 10. obrasca JOPPD upisano 192 sata), a nije obračunano pripadajuće povećanje plaće zbog prekovremenog rada, tada se pri isplati razlike plaće pod 10. obrasca JOPPD upisuje 0, jer su prekovremeni sati već iskazani u JOPPD obrascu pri isplati plaće za taj mjesec.

Na isti način postupate i sa satima rada subotom i nedjeljom. Naime, ako je radno vrijeme radnika raspoređeno na način da radnik radi i subotom i nedjeljom (i pri tome ne radi prekovremeno), tada se njegovi stvarno odrađeni sati prema ugovorenom rasporedu radnog vremena upisuju pod 10. obrasca JOPPD, a uvećanja plaće zbog rada subotom i nedjeljom se uključuju u ukupan bruto iznos plaće za pojedini mjesec. Ako u obračunu plaće nisu uključena povećanja plaće zbog rada subotom i nedjeljom pa naknadno isplaćujete utvrđene razlike plaće po toj osnovi, također ih zasebno, za svaki mjesec za koje su utvrđene, upisujete u obrazac JOPPD, a u sate rada pod 10. obrasca JOPPD se upisuje 0. Međutim, ako su radnici, zbog rada subotom i nedjeljom, imali i prekovremeno odrađene sate, a ti sati nisu upisati u obrazac JOPPD pri isplati plaće, tada ih upisujete u obrazac JOPPD pri isplati utvrđenih razlika plaća.

DNEVNICE ZA SLUŽBENO PUTOVANJE U INOZEMSTVO (erasmus)

Pitanje: U kontekstu provedbe Erasmus projekta zaposlenici putuju u Tursku osobnim automobilom te im je potrebno platiti troškove putovanja službenim automobilom, troškove kotizacije i troškove smještaja. Možemo li im isplatiti per-diem dnevnice za troškove smještaja?

Drugi zaposlenici putuju u Španjolsku. Plaćen im je prijevoz avionom, kotizacija i smještaj. Treba li im isplatiti inozemnu dnevnicu po danu?

Odgovor: Prava zaposlenika na nadoknađivanje nastalih troškova tijekom putovanja u Tursku, a u sklopu Erasmus+ programa, utvrđena su u pravilima za financiranje konkretnog projekta u kojemu sudjeluju. Sredstava za provođenje aktivnosti mobilnosti u okviru programa Europske unije utvrđuju se u skladu s financijskom uredbom Europske ko-

misije, što podrazumijeva da za njihovu isplatu trebaju biti osigurane vjerodostojne isprave sukladno propisima Europske komisije.

Slijedom navedenoga, upućujemo vas da u pravilima za financiranje projekta u kojemu sudjeluju vaši zaposlenici provjerite koji su prihvatljivi troškovi i u kojem se iznosu financiraju te koje vjerodostojne isprave moraju biti priložene za svaku pojedinu isplatu (konkretno, u kojem se iznosu nadoknađuju troškovi putovanja, troškovi smještaja i troškovi prehrane te kojim se vjerodostojnim ispravama dokazuju).

Napominjemo da se, sukladno odredbama članka 9. stavka 1. točke 21. Zakona o porezu na dohodak (Nar. nov., br. 115/16. – 151/22.) te članka 5. stavka 12. Pravilnika o porezu na dohodak (Nar. nov., br. 10/17. – 1/23. i 3/23. – ispravak) porez na dohodak ne plaća na ukupni iznos primitaka koji se kao bespovratna sredstava, u svrhu obrazovanja i stručnog usavršavanja, a u skladu s financijskom uredbom Europske komisije, isplaćuju fizičkim osobama za pokriće prijevoznih troškova, prehrane i smještaja te za realizaciju projektnih aktivnosti, pod uvjetom da su osigurane vjerodostojne isprave sukladno propisima Europske komisije (ugovor, završno izvješće, račun i drugo). Iznos do kojega se ti primici mogu isplatiti neoporezivo utvrđuju tijela akreditirana u skladu s pravilima Europske komisije u Hrvatskoj putem kojih se ti primici isplaćuju. Ako su učitelji upućeni u Španjolsku, također u okviru Erasmus+ programa, pravila za nadoknađivanje nastalih troškova utvrđena su u ugovoru o financiranju toga konkretnog projekta.

NAKNADA ZA NEZAPOŠLJAVANJE INVALIDA

Pitanje: Imamo ima 22 zaposlena, ali od toga su na porodnom i komplikaciji u svezi trudnoće 3 djelatnice. Djelatnicama na porodnom i komplikaciji u svezi trudnoće plaća isplaćuje Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje. Na osnovu navedenog treba li škola plaćati naknadu za neza-pošljavanje invalida?

Odgovor: Prema odredbama članka 8. Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (Nar. nov., br. 157/13. – 32/20.) poslodavci koji zapošljavaju najmanje 20 radnika dužni su zaposliti, na primjerenom radnom mjestu prema vlastitom odabiru, u primjerenim radnim uvjetima, određeni broj osoba s invaliditetom i to u visini 3 % u odnosu na ukupan broj zaposlenih, neovisno o djelatnosti koju poslodavac obavlja.

U ukupan broj zaposlenih, sukladno odredbama članka 4. Pravilnika o utvrđivanju kvote za zapošljavanje osoba s invaliditetom (Nar. nov., br. 75/18. – 145/20.) ne ubrajaju se:

- radnici koji su s poslodavcem zaključili ugovor o radu na određeno vrijeme za obavljanje sezonskih poslova
- u agenciji za privremeno zapošljavanje – radnici zaposleni na temelju ugovora o radu za privremeno obavljanje poslova odnosno radi ustupanja korisnicima
- u udruzi osoba s invaliditetom koja pruža usluge osobne asistencije – radnici zaposleni na poslovima osobnih asistenata
- radnici zaposleni na poslovima Oružanih snaga Republike Hrvatske, policijskim poslovima, poslovima zaštite i spašavanja, poslovima zaštite osoba i imovine te poslovima

vatrogasaca i pirotehničara na koje se, sukladno Zakonu o zaštiti na radu, primjenjuju posebni propisi o zaštiti na radu.

Kako u navedenim izuzećima nisu navedene osobe koje su u radnom odnosu kod poslodavca, a koriste pravo na rodiljni i/ili roditeljski dopust, odnosno koje su privremeno spriječene raditi zbog komplikacija u svezi s trudnoćom, proizlazi da se navedene osobe ubrajaju u ukupan broj zaposlenih osoba. Kako poslodavac, uključujući navedene osobe, zapošljava ukupno 22 radnika, a nema zaposlenu osobu s invaliditetom, obavezan je svaki mjesec platiti novčanu naknadu u iznosu od 20 % minimalne plaće u Republici Hrvatskoj za osobu s invaliditetom koju je bio dužan zaposliti kako bi ispunio propisanu kvotu.

OBRAČUN BOLOVANJA NA TERET POSLODAVCA

Pitanje: Molimo Vaše mišljenje vezano za obračun bolovanja na teret poslodavca za osobu kojoj isplaćujemo minimalnu plaću. Ista je kolektivnim ugovorom utvrđena u nižem iznosu, ali je sukladno zakonskim odredbama isplaćujemo u visini minimalne plaće.

Odgovor: obveza isplate plaće najmanje u visini minimalne plaće odnosi se na isplatu plaće za obavljeni rad zaposlenika u određenom mjesecu. Međutim, kada je zaposlenik privremeno spriječen raditi uslijed bolesti, poslodavac mu isplaćuje naknadu plaće, a ne plaću za rad u određenom mjesecu što podrazumijeva da iznos naknade plaće nije obavezan utvrditi u visini minimalne plaće. Naknadu plaće poslodavac utvrđuje u skladu s izvorom radnog prava koji ga obvezuje – pretpostavljamo da naknadu plaće utvrđujete u određenom postotku od prosječne plaće isplaćene u prethodnim mjesecima, što znači da će iznos naknade plaće radnika koji ima plaću u visini minimalne plaće biti niži od iznosa minimalne plaće (na primjer, ako se naknada plaće utvrđuje u visini 80 % prosječno isplaćene plaće u prethodnom razdoblju, i ako taj prosjek iznosi 700,00 eura, naknada plaće, u slučaju kada je radnik cijeli mjesec bio na bolovanju na teret poslodavca, iznosi 560,00 eura – bruto). Skrećemo vam pažnju da ako je utvrđena naknada plaća niža od najniže osnovice za plaćanje doprinosa (za 2023. godinu najniža osnovica iznosi 519,53 eura), poslodavac je dužan doprinose za mirovinsko i zdravstveno osiguranje obračunati i uplatiti na najnižu osnovicu za plaćanje doprinosa.

ISPRAVAK JOPPD obrasca

Pitanje: Ako smo kod jednog vježbenika nismo obračunali doprinos za zdravstveno osiguranje mora li se raditi korektivni obračun ili se može dodatno samo obračunati doprinos na plaću od 16,50 % i koje je onda procedura obračuna i izrade JOPPD obrasca?

Odgovor: ako za vježbenika niste mogli koristiti olakšicu propisanu Zakonom o doprinosima, a kojim se propisuje pravo poslodavca da pri isplati plaće, u propisanom vremenskom razdoblju, ne obračunava i ne plaća doprinos za obvezno zdravstveno osiguranje (dakle, pretpostavljamo da niste

mogli koristiti niti olakšicu za osobu koja se po prvi puta zapošljava niti olakšicu za mladu osobu), a navedeni doprinos niste platili, morate napraviti ispravak obrasca JOPPD i uplatiti propisani doprinos. Ispravkom JOPPD obrasca (svakog pojedinačnog JOPPD obrasca, ako doprinos niste platili za više mjeseci) poništiti ćete redak izvornog obrasca u kojemu su podaci za vježbenika pogrešno šifrirani i iskazani, a dopunom izvornog JOPPD obrasca ćete iskazati ispravno podatke te platiti doprinos za obvezno zdravstveno za razdoblje za koje nije uplaćen. Obračunane i uplaćene kamate zbog nepravovremeno plaćenog doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje niste obvezni iskazati u obrascu JOPPD.

NABAVA IMOVINE NA LEASING – ZADUŽIVANJE?

Pitanje: Korisnik županijskog proračuna namjerava dugoročno unajmiti opremu za obavljanje djelatnosti. Opcije su financijski ili operativni najam (leasing). Je li financijski najam (leasing) i/ili operativni najam dugoročno zaduživanje ili je preuzimanje obveza na teret budućih proračuna. U kojemu se slučaju primjenjuje čl. 48 ili 127 Zakona proračunu?

Odgovor: U slučaju da se odlučite za nabavu opreme za potrebe obavljanja djelatnosti putem financijskog leasinga, vaš proračunski korisnik može se dugoročno zadužiti sukladno odredbama članka 127. Zakona o proračunu (Narodne novine, br. 144/21), uz suglasnost osnivača sukladno aktu o osnivanju. Ako se odlučite za nabavu automobila za potrebe obavljanja djelatnosti putem operativnog leasinga, vaš proračunski korisnik je dužan postupiti sukladno odredbama članka 48. Zakona o proračunu i ishoditi suglasnost izvršnog tijela (čelnika) svoga osnivača to jest županije. Da bi izvršno tijelo jedinice (županije) moglo dati suglasnost svom proračunskom korisniku da može preuzeti obveze iz ugovora o operativnom leasingu na teret proračuna za tu namjenu i do visine utvrđene u financijskom planu – u proračunu županije odnosno u financijskom planu proračunskog korisnika županije moraju biti osigurana/planirana sredstva za najam opreme za potrebe obavljanja posla (na kontu/računu za najam). Nakon što osigura sredstva u svom financijskom planu, proračunski korisnik može zatražiti suglasnost svog osnivača za preuzimanje višegodišnjih obveza temeljem članka 48. Zakona o proračunu.

Pregledajte našu ponudu edukacija iz područja financija, računovodstva, revizije, prava i menadžmenta u javnom i neprofitnom sektoru na internet stranici

www.tim4pin.hr